

Фиқҳ дарслари (229-дарс) Истисқо нима?

19:00 / 05.05.2023 1683

Истисқо қиблага қараган ҳолда дуо ва истиғфордан иборатдир

Бу гапларнинг далили бор.

Аллоҳ таоло Нұх сурасида:

۱۰ ﴿غَفَارًا كَإِنَّهُ رَبُّكُمْ أَسْتَغْفِرُوا فَقُلْتُ أَلْسَمَاءَ يُرْسِلٌ﴾

۱۱ ﴿مِدْرَارًا عَلَيْكُمْ جَنَّتٍ لَكُمْ وَيَجْعَلُ وَبَنِينَ بِأَمْوَالٍ وَيُمْدِدُكُمْ﴾

أَنْهَرَ الْكُوْنُ وَيَجْعَلُ
١٢

«Роббингиздан мағфират сўранг, албатта, У кўплаб мағфират қилувчидир. Шунда устингизга ёмғирни мўл кўл қилиб юборадир. Ва сизга молу мулк ва бола-чақа ила мадад берадир ва сизларга боғу роғлар қилиб берур ҳамда анҳорлар қилиб берадир», дедим», деган (10-12-оятлар).

Аллоҳ таоло Бақара сурасида:

بِعَصَالَ أَضْرِبْ فَقُلْنَا لِقَوْمِهِ مُوسَى أَسْتَسْقَى وَإِذْ

عَيْنَانَا عَشْرَةَ أَثْنَتَانِهَ فَانْفَجَرَتْ الْحَجَرْ

«Мусо ўз қавмини сероб қилишни сўраганида, «Асоинг билан тошни ур!» деганимизни эсланг. Бас, ундан ўн иккита булоқ отилиб чиқди», деган (60-оят).

Ушбу ояти каримадан Ислом умматидан аввалги умматларда ҳам истисқо бўлганлиги кўриниб турибди.

ءَاجْ : لَاقُونَعْ هَلَلا يَضَرِسَنَأْ نَعْ
هَيَلَعْ هَلَلا يَلَصِبَنَلَا يَلِإِلَجَرْ
هَعْمُجْ لَامْوَيْ بُطْخَيْ وَهَوْ مَلَسَوْ
تَكَلَهِ هَلَلَأَلْوُسَرَأَيْ : لَاقَفْ
هُلْبُسَلَرَاتَعَطْقَنَأَوْ ، يَشَأَوْمَلَا
هَلَلَأَلْوُسَرَأَعَدَفْ : هَلَلَأُعَدَافْ
يَفَوْ مَلَسَوْهَيَلَعْ هَلَلا يَلَصِ
هَلَاقْ مُثْهَيَدِي عَفَرَفْ : هَيَأَورْ
مُهَلَلَا ، أَنْثِعَأَمْهَلَلَا ، أَنْثِعَأَمْهَلَلَا
يَلِإِهَعْمُجْ نَمْ اُرْطَمَفْ . أَنْثِعَأْ
لَوُسَرَأَيْ : لَاقَفْ لَجَرَءَاجَفْ هَعْمُجْ
تَعْطَقَتَوْ تُوْيُبْلَرَاتَمَدَهَتِ هَلَلَا
لَاقَفْ . يَشَأَوْمَلَرَاتَكَلَهَوْ هُلْبُسَلَا
سُوْئَرِيَلَعْ مُهَلَلَا : r هَلَلَأَلْوُسَرَ
هَيَذْوَالِنَوْطَبَوِ مَاكِلَأَوِ لَاجَجَلَا

ئەي اور يف و رەجىشلىكتىب آنام و
 آن يلىع ئال و آنىلىك اۋەمەللە.
 بآي جۇن لەن يىدمەلەنەع تېباچىناف
 ئال و آھەل قەرۇطەمەت تەلەجەف بۇۋەلە
 تەرەظەن فەرەقەن يىدمەلەب رۇطەمەت
 لېڭىم يىفلەن ئەن ئەن يىدمەلەلى
 ئال ئەسەم خەلەه اور لېلىكلى
 يىذەرمەرتلى

Анас розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам жумада хутба қилиб турганларида бир одам ҳузурларига келиб:

«Эй Аллоҳнинг Расули, чорвалар ҳалок бўлди, йўллар кесилди. Аллоҳга дуо қилинг!» деди. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам дуо қилдилар».

Бошқа бир ривоятда:

«У зот қўлларини кўтариб:

«Аллоҳим! Бизга нажот (ёмғири) бер! Аллоҳим! Бизга нажот (ёмғири) бер! Аллоҳим! Бизга нажот (ёмғири) бер!» дедилар. Бас, жумадан жумагача ёмғирда қолишди. Шунда бир одам келиб:

«Эй Аллоҳнинг Расули, уйлар йиқилди. Йўллар қирқилди. Чорвалар ҳалок бўлди», деди.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Аллоҳим! Тоғлар ва адирлар устига, водийлар ичига ва дарахтлар ўсадиган жойларга», дедилар».

Бошқа бир ривоятда:

«Аллоҳим! Атрофимизга! Бизнинг устимизга эмас!» дедилар.

Ўшанда (булутлар) Мадинадан худди кийим ечилгандек суғурилиб кетди. Унинг атрофига ёға бошлади. Мадинага бир қатра ҳам ёғмай қўйди. Мадинага назар солсам, худди гул билан ўралган тошдек бўлиб турган экан».

Бешовларидан фақат Термизий ривоят қилмаган.

Агар якка-якка намоз ўқисалар ҳам, жоиз.

Абу Ҳанифа раҳматуллоҳи алайҳидан бошқа фақиҳлар «Бу намоз жамоат билан ўқилади», деганлар.

Имом ридосини ўгирмайди.

Абу Ҳанифа раҳматуллоҳи алайҳидан бошқа фақиҳлар: «Жамоат билан ўқилган намоздаги имом ридосини ўгиради», деганлар.

Бунга зиммий ҳозир бўлмайди.

Чунки истисқога ҳозир бўлган мусулмонлар дуо учун чиқадилар. Аҳли зиммалар мусулмонларнинг дуосида қатнашмайдилар.

Имом Молик, Аҳмад ва Шофеъий: «Аҳли зиммага чиқиш ҳақида амр қилинмайди, аммо ўз ихтиёрлари билан чиқсалар, ўзларининг иши», деганлар.

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 5 октябрдаги 03-07/7013-рақамли хulosаси асосида чоп этилган.